

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Kázanj XXI, o Tagemstwjch Smrti, Wzkrjssenj, a na Nebe
Wstaupenj, Krystu Spasytele Sweta**

Comenius, Johann Amos

Amsterdam, 1663

Kázanj na X Djk Passige.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228633](#)

Ale ty věch pokánjm se mohau/ a věrau
w Krysta Sežjsse ukřízowaného/ předgji.

Rázanj na X Díl Passige.

Milost Boží s námi.

Počátku boge Krystova
Nevrátely/ a kterak o
svých opusštěn/ od Boha
Otec pak w ruce nevrátil
opusštěn byl / svyselt smě
následuje co s ním čini li/
gaká w tom tagemství zavinutá ře.

Textus.

Vysáno gest w tomtu Dílu Passige
Svaté,

Stání Krystovo na Saudu Duchovním
w Jeruzalémě/ a Sauzenj v odsauzení
geho. A tu

- I Od koho sauzen byl?
- II Co a gak tu sauzeno bylo?
- III Co z odsauzení Krystova posslo?

D I.

Sauzen byl Krystus na Saudu Neg
wysšímu

wysším / kterýž byl w lidu tom od samého
Boha nářzen / t. před Kněžimi a Biskupy /
kterýž na stolich Mogžissowé sedic / podle Zá=
kona Božího Sménem Božím wýpowědi
činili o všezech kterémž glij lidé nerozuměli /
a s nimi k tomu Saudu odkázani byli : kterýž
Bůh takowau wzácností ohradil / že poručil
dalliby se kdo w zpaure / a neposlechlby Neg=
wysšího Kněze kterýž gest k službě před Ho=spodinem / aneb Saudec (a Saudu toho) až
by smrti vmlrel / aby se bál wsecken lid
(Deut. 17. 8. řč.) Na tomto hle Saudu
stati musel Syn Boží / a to podvákrát.

Negprive hned w noči / jakž přiiveden byl
gath z Olivetské zahrady / v Biskupa Kais= fasse / kamž se některi z Biskupů a předních
byli shromáždili. Ačkoli zagisté podle Božího nářzenj neměl bhti než geden negwysší Kněz / aneb Biskup / žiwý / a po smrti geho
teprw nařaupiti ginh / pro rovnámenání
budatich gediné hlawy Krysta : wssak že
mnoho bylo nezádu w tom lidu proti Božímu nářzenj podesso / přistoupil y ten že se w
Biskupství w kúpowali / neb vkluzoval kdo
mohl / geden druhé odstrkugice. Z toho silo /
že y ti giz zřazení to jméno měli / a tak Bis= kupů několik bylo : geden wssak w geden
čas / jako roku tohoto Kaiffás. (Skut. 4.
6) Z těch tedy některí byli se k Kaiffásovi
hned w noči sessli / a Krysta gatého sau= dili :

dli; tjm vmyšlen / nenasslilby dostatečné
a před lidmi barviti se dagých pějiny / aby si
tagne řekli / pro predgity w lidu rozbro-
ge. Pakliby nassli / tedy zgewné / gal-
zgewného zlocince aby odprawili. A pond-
wadž se gím zdálo / že nassli.

Za tahu pějinau svolali ráno celou wel-
kau Raddu (totum Synedrium, takž křes-
Marek 15. 1. a Lukáš 22. 66.) a tu zno-
ho examinowali / saudili a odsaudili: a pi-
Saudec světskému pílátovi k exsequio
oddali. To o tom / Od koho Krystus sau-
byl.

O II.

Gak pak se ten Saund konal / aby snad
bylo spamatovati / rozwázjme
Negoriv / Gak sobě Saudecové počinají
Potom / Gak obžalowaný sám? Saud-
cem byl Raiffas Bisкуп / ten kterýž pru-
giz byl radu dal / aby Krystus byl zabit
neprítel tedy byl Krystu / a člověk wražed-
ný. Ach když se tak Dwecka wlkum dospi-
ne na saud / stracená býwá gegi Pře! 20
postechněme / gak pak Saudec tento postupo-
val? Oznamují Ewangelistové / že
negoriv wytazoval: Potom Swědky w
sychal: Naposledy Přisahami a závaz-
na Swědomi obžalovaného se dobýval
Biscek oby to ne zle / kdyby bez podivodu

lssi bylo / výjimne a spravedlivé. Ale
všudy tu volci tito pazuzy své ukázali:
kteréž vhlédáme.

Degprw tedy Biskup rázal se Gejisse) To
dobré. Nebo bez výsyssání nemá řezen/ o-
všem ortelován být zádny obžalovaný.
Nač se pak rázal? Na dwogi wěc. Předně
na Vcedlnský/ k čemu ge sobě shromáždil?
nač takový hauf gonáků za sebau vodil?
bavíjli začti strogi? Potom na Vcenj:
Proč negsa z Levitského pokolení za V-
citele se wydává? a k Zákonuli pak či od
Zákona včením svým lidi wede? Na to
když Pán odpověděl/ že on tagné nic nevcíl/
než zgewané včed světem/ že wědji všickní
čemu včíl neb nevcíl:

Biskup n: to/ Nu poněvadž se na lidi od-
volávás/ poslchneme svědectví gegich.
A rázal přistoupiti Swédkum/ kteříž tu
hued pod závazkem wyznávali/ že tento
Gejis Nazaretský wede Vcenj nové/ ne-
známé/ proti Zákonu Božímu čelých: nýbrž/
že celé Boží krážbě gakž od Mogjisse wydá-
na gest/ vyvrácením hrozh/ a Chrám Bo-
ží zbořiti se strogi. Tak říkau výsyssání
svědcom. Ale že pak to svědectví gegich
nevřísl gak dostatečné bylo/ proto že Kry-
stus žádnymi svými řecky zřetelně pre-
svědčován nebyl než conseqvenčněmi to-
liko/ že by to tak zřeti geho bráno býti mohlo;
a nad

a nadto že Pán k takovým řečem miléel / a odpovídati nechtěl Biskup vzal sobě příčinu / že

K samému Kryštu se obrátil / na Světovního geho se dobývati začal: Začínám ti řízce Boha živého / aby nám sám zřetelně všechny svého pověděl / a přiznal se / gsy to Syn Boha toho požehnaného? Miluvalis to? Wydávallis se za toho? smýšlilis gesitě tak o sobě/ nyni povíd.

Potud o Biskupovi Saudec / a geho postupování/ dosť gafž se zdá/ prozřetelněm. Zdá se arcv / mjrne toto postupování být: a wssak blízegi na ně popatří/ v každé se že Lisska byl / a při tom všk/ saudce ten to. Nebo předné?

1 Rukla giz byla všitá/odpověz on co o povíd / v mríjti musel: nač tedy bylo vytazovati se? gedine že se barvy a larvy hledalo. Oicemž vedauc kružebních gaf se chvali?

2 Geden z nich pro mjenau a střednau o povíd / Pánu pěstj dal / tu hned před saudcem w něm wssak nebylo tak etněho srdece / aby si potrestal/ aneb to zastavil. Protož všichni z té chasy přirázeli/ bili/ tepalii/ zakrywají/ gennu twáře/ a aby hádal/ poněvadž se pro rokem dělá/ kdo ho vdeřil/ welesi. Gesto je toho žádnému zločincu na porádném saudi neděje/ co se tuto v domě / a růjch Biskupa

Krystu dálo: taklž s Prorokem a Ucitem
zacházeti se mělo? Toliž gest vážný/ a
neb aspoň počádný saud?

3 Švédky nař zavodili: ale gaké? pra-
ví text že falešné/t. kterýž by přinesli cokoli-
by se z jeho někdy promluvených slov nezá-
pěvratití/ a proti němu vésti mohlo: gako-
tam někdy proti newinnému Nábotovi k v-
simcení jeho (I Reg. 21. 10.) Ale tam
nepravost provodila Gezábel Pohanka: tu
samí Starší Izraelští/Námeskovi Mog-
žíšovi: ach nesslechtnost!

4 Když se gimi ani to nessikovalo/ vytrhl
se s kládbau a vsetecním Směna Božího k
vražedlnému přesvazetí svému mzhu á-
njm/ vsetecním Bisup.

5 A všyssew Krystovo významné vyznání/
gakohy se posetil vzhýcil se / roztrhl raucho
své na sobě (an to Negwyssímu Kněz) za-
powědno bylo/ Lev. 21. 10) žkrik/ Rauhá-
nj/ rauháni/ a hned aby všicknij ortel pra-
wili/ Co se gimi zdá? Gesso co té giného zdá-
ti se mělo / než to což gíž byli všnowali / al-
y zabit byl. O čemž on/ aby galo ruhace od-
saudili/ návěstj dává: podle kterehož jeho
y potazu/ y nawrženj/ hlasové sssi.

6 Naposledy / lehkomyslnost Saudečů
těchto w tom se vidí/ že nař/ do domů se roz-
cházejí/ tém kterýmž odsauzeného k stráži
svěrili/ přeys pustili/ aby kdo chtěl bil/ plil/
trýznil/

trhgnil/ posměchy a hanbu dle wůle své či
nil/ až do rána. Gesso s kterým kdj zlo-
čincem tak zacházho? Tolíze měl býti dw-
chownj/ Knězstv/ výzvý faud?

Nu co pak Pán sám ve wſsem tom činil?
Sumimovně mluvje/ chomal se gato tichy
Beránek: takže toho což byl o sobě řek?/ Gá gsem tichý a pokorný srdečem (Mat.
II) ukázal příklad. Nebo

I Odpovídal na Otázky maudře/ srd-
mě/ místne. O Vicedlných zatagil/ m-
chtége gich wydávati: o Včenj pak odwo-
kal se na wſecky posuchače své/ podle pí-
sma: Nech té chwálj ginj/ a ne rtové tvo-
gře.

2 Když se s křiwdu a lehkostj potkal/po-
ličkem/ pokorné pochlebnjka toho pamato-
val: Mluwilli sem zle/ wydeg ří. A kdy-
ginj přidávali pohlawků/ vmlkl a onemá-
gato Beránek.

3 Ma svědeckwj tu křiwhch a lžiwhch s-
dj podobné nic neodpovídal/ wida že wſset
nasnowáno gest k odsauzenj geho: y zpravil
se radau Šakomaiunowau: Před brázinem
nemluw: nebo pohdne opatrnosti řeči twýh
(Přist. 23.9) a že čas gest někdy mluvit
a někdy mlčeti (Eccles. 3.7.)

4 Když pak začínán byl Sménem Bo-
žím/ aby mluvil/ a gak mu na srdečy ges-
wyznával/ dal Božmu Sménu čest/ mlu-
vil

wil / a wyznával a oswědčil Nepráteleům
svým pravdu / že gest w prawdě Božím
Synem / a že přigde ten čas / w kterémž omí
budou řáti na saudu geho.

5 Tím oswědčením geho když pohrdli / a
netolikto kříky svými k smrti ho ortelovali / a=le
opět zase bili / rivali / a celau noc s ním
nespje / až do gitra vzteklau říšlenost při něm
provodili / zase oněměl / a vichřich té přes
sebe giti nechal : až pak ráno k světskému
Saudy weden.

S III.

Co z toho posslo ? Radost a plésání ne-
práteleům/gako tam někdy byla Gilistynských
nad gathm Samsonem (Iudic. 15. 14. a
16. 23.) zámitek pak a žalost práteleům /
z nichž byli v Jozef z Arimathe a Nyko-
dem / nepovolujcích radě gegich / ale wssat
take vbrániti nemohauch (Lük. 23. v. 51)
Ale o tom Evangelistové na tomto místě
mlčejc / ginau wec hroznau wyprawuj : t, co
se Gidášovi přihodilo ? Kterak se vlekl to-
ho že Krejstus k smrti odsauen / a bězel k
Biskupům / a odwolával řutku svého / pe-
nize gini wraceł / aby oni zemu Pána geho
zase vrátili. Ale oni zpověd geho velmi
ne Knežský přigali : Conám vry do toho že es
ty zhřessil / a swědomij zlé máš / ty wiz : on
wida teprw že giž pomocy nelze / od Swě-
domij

domj swého takové trápení snášel / že přibě
hna domu obesyl se / a Bůh na ném zázrak v
kázel / že se rozpukl na dvé / a neschlechetná
geho střewa z něho se vyklýdla. Biskupové
pak nic sobě předcnevesmýsili; a za ty peníze
(nesměj gich do pokladnice zase dát) pro-
to že prý mzda krve gest) kaupili k u pohřbu
pautníkům pole hrncíře gákehosy / sami sobě
na osvědčení pole to Akeldama / t. Pole kr-
we/nazwaníse. Potud Hystorya.

Předpony sdáníj.

Od tyto věch dál se podle Pisem. Nebo
Co se tkne Krysta / že měl býti sazen
a na smrt odsauzen / od potolenj swého / my-
brž od Starších lidu swého / to bylo vkažo-
wáno wsemí Obětmi / aneb howádky k O-
bětem / kteráž k Kněžím musela býti přiná-
dena / a od nich zabita. Též figúrování
na Geremiášovi / proti nemuz Paschou
Negwyssii Kněz radu svolal k všimrcenj je-
ho: zakládage vsudek swůg na tom / že on
rádní Kněži gsauc / a Zákon w rukau magi-
nemohau blauditi. Podte (prý) mymystni
proti Geremiášovi chytrost. Neboť nezhr
ne Zákon od Kněze / ani rada od Maudrého
ani slovo od Preroka. Podte / zarazme ge-
gazykem / a neměgme pozoru na Roma geh
(Ger. 18, 18) Toto zagisté ačkolio Ge-
remiášowi literné znj / wšak se splnilo

Kryp

Krystu/ gakožto welikém Proroku na něhož
vſíčkni Proroch včenjm y životem svým
vkazovali.

2 Faſeſſními swědky Mesháſſe ſtijzeni/
widěl na sobě Dařid/ protož volal: po-
vstávagi proti mně swědkové lživj / a na-
to o čemž newjm dotazugj se mne. Zlým
za dobré mi se odplacugj / Dusse mé zbavit
mne chtice. Roti ſe a ſhromażdugj proti
mně y negnewážneggſſi. Spokrytey / po-
směwaci / faktáři / ſkripi na mne zuby svých
mi (Žal. 35. 11 / 12 / 15 / 16. Item / Žal.
109. 2 / 3 / a ginde.)

3 Bitj geho / y plwání na ſwatou twář
geho/ gako y trpělivost w tom geho / widěl
Izaiás : protož w osobě geho tak mluvil /
Těla ſvého naſtaſugi tém kteříž mne bigj,
a lice ſvého tém genž rvaū: twáře ſvé ne-
ſtrýwám od pohanění a plwání (Jz. 56. 6.
Wiz y Žal. 38. 14 / 15 / 16.

4 A že wewſsem tom počinati sobě mél /
gako moc nemage/ vfkázano to na Samſo-
nowi: gemuz oholenim ſtrze zradu vlaſů
geho odgata byla ſyla geho/ takže w moc ſe
dostal nepřátelům/ a tém kteříž ſe prve ge-
ho báti a před njm vtíkat a nebo padati mu-
ſeli/ hříčkau a ſmíchem byl zc.

D II Tolikéž co ſe tu s Gidáſſem dále
předvfkázano bylo. Zauffání předně žalo-
ſtné geho / na onom Achytoſelovi: kteříž
K nad

nad Dawidem Pánem svým zradu spáchanou
potom v těsknou vypadl a obéshl se / a zloro-
cenství to kterýmž geg / a v osobě geho Gidássy /
Dawid v Zálmu 109 proklonal / no
sebe vvedl (1 Sam. 17. v. 23.) Ale se ti
patenégi na Gidássovi splnilo : Srowna-
gic Zálm 109. v. 18. s tím co Num. 5. 27.
zapsáno / a s řečkem samým / (Skut. 1. 18.)
A že mzdu nepravosti / zo Stříbrných / na
wrátiti a v chrámu povrzen měl / a za ně pol-
hencjero wo kaupeno býti / to výšovné Vý
Zacharyássovi vklázel / a on zapsal (II. 13.)

Tagemství.

Ale musíme také opět na tyto věci hla-
věgi popatřiti / a říspinu hystorye odeginal
gádra Tagemství pohledati : co gmenovit
v tuto ruka a rada Hospodinowa koná / gaf
Apostolé mluvili (Skut. 4. 28) V to /
platiti musí nás Zástupce a Rukogmí /
nás násse dluhy (Zál. 69. 5.) Predestro-
to sobě po čáslkách.

I Obviněn ted byl Syn Boží / a ob-
žalován / a swědky řížjen / nikdy nic žádno-
mu neproviniro. To gíž! gedno pravidlo
na místě nássem. My z agisté byli smi-
obžalováni na saudu Božím / několikrát
mocené proti sobě žalobníky a swědky ma-
gice / že hříšnicy jsme / (1) Zákon Boží
(Deut. 27. 25) a Mózgijš (Jan 5. v. 45)
(2) Svatý

(2) Swědokij vlastníj násse/ genž gest zápis nás vlastníj (Kol. 2. 14) wždycky obviugich nás (Řím. 2. 15) a potupugich nás (I Jan 3. 20.) (3) Dábel/zalugich nás před obličejem Boha nasseho dnem v noč (Zgew. 12. 10) a aby Bůh ruku svou na nás vztahoval nezbědné dotira gich (Job 1. 11.) (4) Angelé/ spolusežebných nássi Ap. 22. 9) rmautich se nad zlým chováním nassim. (Mat. 18. 31) (5) Wszecka řízenj/ gichž proti vůli gegich často zle vživáme (Řím. 8. v. 20 / 22. Ják. 5. 3.)

Od téhoto hle mocných a spravedlivých žalob nemohli sime gináce oswobozeni být, lec tak/aby uewinný Boží Syn/na sebe vezma viny násse/ sám za ně na saudu stál. Ostat, a wedeni pti němu na místě nassem žalobných a swědkowé/ abychom my toho vjiti mohli. Což Bůh v stjnech Zákon a tím byl ukázal/ že poruci w gednau w rok shlažovati hríchy lidu Izraelského/ nařidil aby wzac byl kozel k oběti/ a Aron Bisup w lože obě ruce na hlawu geho/ aby wyznával nad nim wszecky neprawosti synů Izraelských/ a wszecky a přestaupení gegich sevšemi hríchy gegich/ a tak wzložil ge na hlawu Kozla/ a ten kozel aby zahnán byl na pausť/ a zanese na sobě wszecky neprawosti gegich do země pusté. Tak mluví Bůh (Levit. 16. v. 21 / 22.) To tedy tuto w prawdě se dége; Raiffás R. ij Bisup

Biskup/ na místě Aronowé gsa Biskup w lili-
du Božím / přejmá od žalobníků a svědků
wyznané hřichy (kterž že byli všech nás
hřichové/ hned všechny) a vzkládá ge na
hlavu Beránka Božího Krysta/ aby ge s sebou
zaneš do věčných pustin/ hrobu a pekla: gaf
se y stalo. Protož my giz bezpečné a veselé
Apostolskau Psničku zpíváme: Kdo bude
žalovati na vyvolené Boží? Bůh ges-
genž ospravedlnuje. Kdo ge potupí? Kre-
stus vnitř za ně. (Rjm. 8.33/34) Chwa-
la Bohu krize Gerukrysta Pána násseho.

II Abychom pak tím gisťsi byli/ že se ná-
sse winy tuto na Krysta vzkládali / povídá-
me / z čeho pak winěn byl Syn Boží.
A nagdeme/ že ne geho/ ale násse byly winy.
Dwoge wina tuto se gemu dává. Gedno-
žeby Russitel byl Chrámu Božího : Druhý
že Ruhač Boží : gessto nebylo ani gednoho
ani druhého. Nebo co se prvního tkne / ná-
dy on o Chrámu zewnitřním (kterž Chrám
Hospodinů paul) nemluvil : ale mluvil
Chrámu Těla swého / že oni geg zborí (v
smrcením) a on že geg ve třech dnech za-
vzdélá (vzkříssením) Jan 2. v. 19/ 21.
Z strany druhého : jakož Bůh není ruha-
čem když se gmenuje Bohem/ tak Syn Bo-
ží nebyl ruhačem když se gmenoval Božím
Synem. A tak hle ani w gednom tom/ ani
w druhém/ žádné geho wino nebylo.

All
mp

my sme ti byli / kteříž sme Chrámu Boha
 živého byli poslavnili / duch v těle svých/
 věciwssé z nich pěsbytek nečistých duchů (I
 Kor. 3. 16. a 2 Kor. 6. 16. a Luk. 11. 24)
 My sme byli Ruhací a vtrhací Boží / když
 sme rovní Bohu byti chtěli / a s ďáblem
 proti Bohu se pozdvihlí (Gen. 3. 5.) A w tom
 dvém hlavním hřichu wsecky giné nepra-
 wostí/ nečistoty/ ohavnosti násse se zdržují/
 a odtud plynau : takže když to dvé nad
 Zástupcem nassim/ Beránkem Božím/wy-
 znáváno / a na něho wzkládáno bylo / kde
 to wzložení gsau naři wšíckej hřichové
 wsech nás (Jz. 53. 6.)

III. Gesté v odtud Výry nassi gisota/ o
 wzloženj a přenessenj hřichů nassich na Sva-
 na Božího : že on ač mén nebyl / wssak
 se vwiniti dal. Onémel zagisté gakoby ne-
 wédél ejm se hágit. Proč to opět? V pro-
 to že na místě winných a sebe neznajících
 stál. Když zagisté Rodicové nassi po svém
 pádu na saud Boží pohnání byli / a méli se
 winni dáti/ oni dali se w wýmluvy: Adam
 winu eva na Ewu/ kterauž mu za pomoc-
 nich byl dal Bůh: Eva na hada/ kteréhož
 byl stvoril: takže na Boha se wina scjata-
 la / kterýž hada a Ewu stvoril. A tako-
 wáž gest wsech nás podnes povaha/ že se
 wždycky raděgi wýmlauwáme nezli winni
 dáwáme. Gesto Zákon Boží wsecky winj/

A iii.

abv

aby wsseliká vsta zacep ana byla / a wscíten
swét winen byl Bohu (Rjm. 3. 19) Nassí
tedy neznámost sebe / a zpauru / a zpěcowá-
nij se Bohu pod ortel sprawedlnosti / tuto pla-
til Syn Boží / svým onéménjin. To hle gest
což v Zálinu praví Krystus : Haněnji ha-
nějich tebe Bože / připadla na mne (Zálin.
69. 10.) t. poněvadž lidé na tebe Bože scí-
tagj winy swé / gá na sebe to beru / necht to
na mne připadne.

IV Protož n ortel / kecřž tu na Krysta
připadl / gakor zatím gdauchý lehkostí / a po-
sméchý / na místě nassem wystál Spasyl-
tel. Odsauzen gest k smrti : proto že nás
osvoboditi chcel od večné smrti. Bit / trh-
zněn / nečisté vplwán / proto že se nám to m-
vekle djeti mélo / a byli sme zašauzili : aby
chom tedy my pokog méli / kázení náisse na ně
vložena gest. Byl od potrowské té zberi
posmíván rozličně / zakrhwali twár geho /
tož ho bili / aby hádal vhodnělikdo ho vdeřil /
summan Blázna a Regkljre sobě vdelali i
Syna Božího. Proč? proto že sime my
byli stratiili Obraz Boží / srdece náisse zaštít-
no bylo mrákotau : ssámali sime a padali sem
tam gako slepj / a ed gedné rány k druhé brali
pochop. Alby tedy nám bylo pomoženo /
wystaupila ted samá Boží Maudrost / a da-
la sobě oči zaštítit / a potmě polický dáwati /
aby náisse zástera preč wzata býti / a my w os-
braž

braž Boží zase proměnění býti mohli / gako
od řáwy w řáwu (z Kor. 3. v. 18. a 4. 6.)
Nýbrž tím nám zastaužil / abychom mohli
časem svým Boha viděti tak gakž gest (I
Jan 3. 2) twáři w twáři (I Kor. 13. 12)

V Wſſeho pak tohoto abychom hogněg-
ſſi gisťotu měli / dwé wěcy staly se hněd při
tom / zwláſtnejm Božím iženjm. Gedno /
že Biskup / Raiffás proti Boží záporvědi
roztrhl raucho swé. On syc včinil to / chtě-
ge ukázati gak se hrozý rauhání toho / kteréž z
vst Kryſtových ſyſſel : ale Boží maudroſt
řídila to / rovně gako u roztržení potom Do-
pony Chrámowé : aby to znamenjm bylo / že
Mogžjs giz tu ſrhal a ſratil ſwau wzá-
enost / a ſwým ſtraffenjm tak welebný giz
nebude / aby každý hrjſſujc̄ pro něho do ne-
be nemohli. Tak hle ſtjnowé Zákonnj praw-
dē (kteráž gest w Gejſſovi) vſtupovati mu-

Druhé / ſtalo ſe toto diwné / že Biskupi
za ty penize za něž Kryſtus kaupen byl / ſau-
pili pole hrncjewo / ku pochrbu pautníkům.
Opět tageimſtvi. My myhnanch Rágſſej
byli ſme pautníc̄ na zemi / nemajce tu / a
negsouce hodni žádného dědictví / tak gako
Pohané w zemi Židovské ani téh pochrbů
míti nemohli. Ale Gejſſe Kryſta za mzdu
vlastního Těla ſvého kaupil nám od Nehe-
ſkého hrncjere (kterýž nás wſſecky z hliny
ſformoval / Jz. 45. 9. Ger. 18. 6. Rjm.

9. 20) svobodu / abychom na Božím poz-
li / kdekoliv / bezpečně se klášti / odpočívat / a
v zkrášlení blahoslaweného veselé očekávat
mohli. Všecká země gíž gest Akeldamai
pole krve / t. Krví Božího Syna posváte-
ná / ku pohřbu nám pautníkům Božím pří-
hodná. Bohu chvála!

Naučení.

Všecky pak tyto věci slauží nám /
I. Předně / k zosílení sobě hřichů / pro-
něz Syn Boží tak tržněn hýti musel. O
čemž Apoštol dí: Poněvadž Krystus trpěl
za nás na těle / v něm / týmž mysljením odjí
huďte ře. (I Petr. 4. 1/2.) A zvláště někter-
ých zegméná hřichů / gegichž mrzutost nám
se tuto ukazuje. Gato

I. Lákání světě / o němž co tam Apoštol
napsal / že gest kořen všeho zlého / a že pro-
zamilování peněz některý povlaudili od Vý-
ry / a sami sebe naplnili bolestmi mnohými
(I Thym. 6. 10) toho teď živý na nesčast-
ném Gidášovi příklad. Nebo penězům
k vůli povlaudil od vrch (věrnosti kterouž
byl povinen pánu svému) a sebe sám na-
plnil bolestmi / zde v wečné. Ach cože ří-
tně vžil těch stržbrných! vrátil ge zase: a že
v něho pobyl / místo auroku z nich dostal pro-
wazu a pekla. Kdy se / kdo se káti může /
aby nemiloval žádné mzdny nepravé: nebo
neprí-

neprinese nic dobrého / ani tobě ani potomkům tvým. O kék Bůh dá mnohým nyněgssjho času prohlédnauti / kteríž za povrchu všech / domy / roly / vrády / pohodlj časná prodávají Krysta a poznalaup prawdu! aby pravým prohlédnauti / a Biskupům geggich v nadu před nohy vvrhauc / časněgi se vyplést z oshdel Sábelstých a Antikryststých mohli! Nebo jak prawdivé Bůh živ gest / nevžive se dobře žádných říjbrných / žádného takového Akeldama/t. pole / domu / winic / jménj / cnyž hrmj a potem dobytého. Protož v nás gestli kdo / kdož by co cnyžho měl / nezadřzug / mzda neprawosti gest / volá na pomstu. Lepší gě málo což má spravedlivý (ba lepší v ta nauze spravedlivého) než veliká bohatství bezbožníků mnohých (dj Zal. 37.)

2 Z osklitovme sobě hrjch Bradu a Něvěry / v osudemností a nevprjimnosti všeselí gake / abychom toho gako samého Satana vtíkali / a vpejmně sprostné / odewřené / s Bohem v lidmi zacházeli. Žádný zradce (blížnjho svého neb všech geho pod barvau přátelsvíj zavozugých) nikdy dobrého konče newzač : gakž příkladové vyssem svatých v hystoryj světských / ukazugi. A však do toho Čechu všiccky dwogjho gazyka lidé / ginač blížnjim v oči / ginač from oči / zacházejich / přináležegi / nemilj Bohu v lidem. Protož Syrach řekl : Na vtrhacé a toho / genž gest

gest gazyka dwogjho / klátsbu děgte: nebo mnohé na zkázu přivodj (28.15) R témúž přináležegi Swédkowé kríwj / a lžiwi: genž gsau/ netoliko nové prosté a falešné wéch na blíznejho wymýslejch/ ale také blíznejmu geho činy a seora ginak než on mjinj wykládagjch / a fortelné k tomu swého něco přidáwagjch/vgimajch/ménjch/a tak sfrze to blížnijho w zlau powést a nebezpečenství vwozých. Takový každý zrádce a wraž gest blížni swého/ a Gidás geho/ kterýž nevgde pomůky/ nepokageli (Žal. 5.7.)

3 Wystříhe gme se také Pokrytství: gehož opět na Faryzejch příklad máme. Ti hle ted tak se wázali swédomijm / že nesměli zrádných těch veněz wložiti do pokladnice Chrámowé / proto prý že mzda krve gest. O svatí pokrytci! R zradě peníze bráti z pokladnice nebyl gím hřich/ než dátí ge zase tam/ hřichbý byl. My swédomijm wázati se hledime: a wssak vprjmě/ wssudh/ wždyčký/a we wstem (Skut. 24. 16) A modlime se z Zalmu 51. 12.)

II Wizme opět tuto Satana a fortel geho/ kterak on hřichy lidem vniž y ztencovati y zwelicovati. Ztencovati/ když k nim lidí namlauwá: Zwelicovati když do nich vivede a k zaufalství dostrčiti chce. Obogjho příklad na Rainovi/ Achytofelowi/ a ted Gidássowi: gímž negprve hřich tak seadé / tak se mas-

se malý zdál/ že sobě w řecká napomenutj a
wýstrahy zlehčowali: po spáchání pak tak
gim zhorkl/ a tak se veliký w očích vděkal/ že
žádného potěšenj ani nagjti/ ani přijti ne-
mohli. Protož kdo se bogjs zatracenj/ ne-
vér Satanu/ ani Swetu/ ani Čelu a roz-
mu swému/ když ti Lahodj a hřichy zlehčuj:
ale měg w paměti všech poslednj/ a před oči
sobě před starug chl k němuž směruse Sat-
tan/ aby té nawnadě vivedl w zvyk hřessenj/
a potom té gako pauth spial/ aby nemohě
zpět/ a on by té dostrčil k zauffání a zahynu-
tj. Nebo nám negsau neznámá myſlenj
Satanowa/ díl Apostol (2 Kor. 2. 11) A
Pán Bůh praví: Oby maudři byli/ rozu-
měliby tomu/ a prohlédaliby na poslední vě-
c své! (Deut. 32. 29) Summau tedy:
Kdo se zlého cíle bogjs/ bog se hřichů. Ne-
bo oni sаu k zlému cíli cešťa.

III Vizme tuto příklad Spravedlnosti
Boží proti hřichům/ netoliko na Krystu/
hříšnjků Zástupcy/ odsauzeném/ zbitém/ v=
po smíjwaném a vplívaném/ ale také na Gidá-
ssowi a Bislupjch: gimž Bůh/ když z vymy-
sta hřessili/ neodpustil/ ani k u pokání srdece
neobměkčil/ a na zatracenj giti nechal. Do-
sti se Pán dlužho osvědčoval Farze ūm/
dosti Gidássowi/ dosti shovíval/ prodléval/
snášel/ pracoval s nimi/ zdaby se z mocu
Satana vydobyti mohl. Když nechtěli/
K vj nechal

nechal gich w okowách gegich ē gahynutí;
 takže Gidás sobě zauffal / a Faryzeowé ani
 tím předěšení býti nemohli k pokání/zustali
 w zatírdilosti a w zatracenj svém take.
 Tak se naplnilo na nich/gako y dodnes plní/
 co w Žalmu 7. v. 13/ 14: a na Gidássovi
 a Gidássjich obzvláštne co Žid. 10. v. 26/
 a 12. v. 17. A protož/gatož sime vicerá na
 Petrowi příklad měli Božího milosrdenství/
 kú potěšení kagichm: tak tedy na Gidássovi
 příklad máme Boží neproněnné žůřivo-
 sti / ē hrůze nekagichm z vmyšla hřessichm.
 Z obogjho tedy toho my složme lékařství
 Dussi swé / a traneček hořký sladký / však
 zdravý: a to takto. Příklad Gidássů nech
 nám slauži proti vbezpečlosti / a přijlís
 smělému milosti se trošťování: Petru pak
 příklad proti zauffání w nahodilých pádích.
 Též/ Gidássův příklad ať sfrocuje zewnitř-
 ního nasseho člověka/ aby se za vñadou ljbó-
 sti nepauštělo Tělo násse: Petru pak pří-
 klad ať pozvihuge vnitřního člověka nasse-
 ho/ aby w pokusení nevmléval Duch nás.
 Tak se stane / že nebude me smíti na milost
 hřessití: a budeme smíti milosti Boží se té-
 sítí: deg nám oboge to Pane Bože/ pro mi-
 losrdenství swé.

IV To pak co se tu se Pánem dálo/ to-
 též gest coz se s Cyrkvi dége / kteráž se na
 světe tak má/ gako orce mezywlky. Bodí
 se §

se s nj / examinugi / falešné swědky shledá= wagi / odsuzugj / políčkugj / pligj / trhznj. Ale dobré myslí budte Křestané: posvětil vám všechno toho Pán vás. Jen trpíslí kdo co / hled aby trpěl negakť zločinec / ale gakť Kře= stan / a budeš blahosławený (Mat. 5. 11. I Petr. 2. 10.)

V Bezbožném pak lidem / trapicům po= božných / a všechném nekajichm / odsau= zenjm Krystowým započeteno gest odsau= zenj gegich / gakť se hněd teď na nekajichm Gidássowi ukázalo. Summa gest / stůg dlanze neb krátce s bezbožném člověkem / k tomu však přijtimusň / že hríchové na ge= wo půgda / a swědomj prochý / a ge žrati bude / a záne gím zde muku / a od tud ge zpro= wodj tam kdež červ gegich nevmíre / a oheň nevhásne / na věky věků (Jz. 66. 24) Toho kdo vjiti chceš / még dokud gsy živ swědomj živé / gakť žrítelnich gasnau kterázby ani negmensj mrwý nestrpěla.

Syc o Pokání Gidássowu byloby gessté co vjce mluviti. Ač newlastné se mu Poká= nj říká / vlastné pykání. Pokání zagisté gest ne gen pykání / neb želenj / gakť při Gidá= ssowi bylo / ale také po-kání / t. e. potom / po= slutku / kání / aby se pádem svým kál člověk / a vjce nehréssil. A také se Gidáš nekál: proto že přidal hrích k hríchu / t. e. falssi proti lidem / přidal rauhání proti Bohu / gakoby

K vij

hrích

hřich geho wětſí byl než milosrdensví Boží. Že ſto nebyl/ gako ani wſeho Světa
 hřichové negsau wětſí než Boží milosrdenſví/ kdyby ſe gen byl k Kryſtu obrátil a po-
 kání prawé činil/ gako Petr/ byl by milosr-
 vžil. Gakož zagiſte Slunce ſtvořené kaž-
 dev ſwjtj kdo gen oči odewře a hledj/ tak Slun-
 ce spravedlnosti wſechném hřiſním zasvij-
 titi ſe hotovo geſt/ gen kdyby ſe probudili ž
 mrtvých (Efes. 5. 14.) Ale když kdo zavře
 oči/ a od ſwětla ſe dokonce odvráti/ co diw je
 ho mrákoty přikrygi? Toto pak o Gidáſſo-
 wi pokání může ſe powěditi/ a má ſauditi/ že
 mélo wſecky čáſtky/ kterýchž Papeženych ſu
 pokání myhledávagi: t. Conſtritionem cor-
 dis, Confeſſionem oris, & Satisfactionem
 operis. Nebo Gidáš/ 1 Litoval a želet
 ſtraffeným ſrdcem, 2 Wyznal hřich ſwůj
 před Biskupy/ rádnými zpovědníky, 3 Do-
 ſti včinil ſlutkem/ na wratiw mzdru neprá-
 wosti. A ag nebylo doſti! Zahynul před-
 ce: proto že ſe druhé čáſtky pokání nedostá-
 valo/ Wjry w Kryſtu a důvěrnosti k Milos-
 rdenſví Božímu: owszem nového po-
 ſtoufenſví a náprawy. Nám pak aby ſe ho
 ne nedostávalo/ kdykoli ho potřebowati
 budeme/ způsobiž to milosrden-
 ſví Boží Amen,

Ráza